

В статье рассматриваются поэзия и проза Павла Тычины. Внимание акцентируется на том, что в произведениях поэта ярко выражены музыкальные мотивы, которые и есть примечательной чертой его творчества.

Ключевые слова: поэзия, композитор, феномен, композиция, синтез.

Наталя Малинська, проф. (Київ)

УДК 821.161. 2 – 3

ББК 83.3 (4УКР)

Постмодерний дискурс творів Володимира Селіванова (Буряка)

(Світлій пам'яті Володимира Селіванова (Буряка), виходу в світ його нової книги «MULTA PAUCIS» («БАГАТО В НЕБАГАТЬОХ СЛОВАХ»). Повний формат. Українська версія).

У статті розкривається художній дискурс Володимира Буряка (Селіванова), характер його естетичних шукань, невпинне експериментаторство зі словом і образом, з його семантичним розмаїттям. Його дискурсові притаманні неповторна метафоричність, інтелектуалізм, філософічність, уміння фольклорну поетику і світосприймання ліричного героя переплавити в естетичну багатовимірність, а також сугестивність, постмодерна гра зі словом як неперехідною цінністю, провіденціалізм, що відкриває реципієнтові гуманістичні горизонти.

Ключові слова: постмодернізм, лирика, дискурс, естетика, поетика, фольклоризм, метафоричність, експеримент, образ, художній світ.

Natalya Malynovska Postmodern discourse of works by Volodymyr Selivanov (Buryak)

(In commemoration to Volodymyr Selivanov (Buryak) and his new book «MULTA PAUCIS» («Much in little words») Total size. Ukrainian version.)

This article deals with the artistic discourse of Volodymyr Buryak (Selivanov), character of his ethic searchings, perpetual experimenting with the word and image and its semantic diversity. His discourse is characterized by the unique methaforism, intellectuality, philosophy, ability to remelt folklore poetics lyric hero's world perception into aesthetic multidimensionalism, and it is also characterized by suggestion, postmodernistic play with the word as

intransitive value, providentialism, which opens humanistic horizons to the recipient.

Key words: postmodernism, lyrics, discourse, aesthetic, poetics, folklore, metaphorism, experiment, image, artistic world.

Дискурсивна практика Володимира Буряка як митця нагадує живу енергію квітки, яку не можна передати словами. Мусить бути інша система відтворення інформації. Українська духовна квітка, як складова земної екзистенції, має суттєву відмінну складову. Водночас вона є теж духовним (у нашому випадку – художнім) образом Землі. Застережемо знову – українським образом. Якщо це відбувається, тоді письменник вийшов на континуум відчуття вічного.

Українська література, на жаль, системно не представлена зарубіжному читачеві: їй було важко реалізовуватися. Для неї особливо драматичним було ХХ століття, сповнене трагізму буття і часто просто виживання. Володимир Селіванов (Буряк) представляє покоління тих, хто вийшов з історичного творчого хаосу і запропонував свою творчу модель відчуття світу, засвоюючи потужні пласти минулого національного художнього досвіду. Мабуть, тому в автора виникла ідея створення *multa paucis* (багато в небагатьох словах). Це, за Володимиром Селівановим (Буряком), «етнічні художні фрески». Художнє в етнічній сфері вічного, або, якщо говорити глибше, – національні художні архетипи мислення. Своєрідний локальний український ексклюзив саме *фрески*.

Таке складне завдання під силу автору. Він не лише письменник, а й професор фольклористики і соціальних комунікацій. Життєвий і творчий синкретизм дозволяє йому створювати такі творчі модулі. Перед нами – фрагмент художнього архетипного мислення земної свідомості, а саме: від скіфів, сарматів, амазонського царства, Запорожжя, України, Європи до особистісних рефлексій індивідуальності. Своєрідна мініатюрна художня енциклопедія буття. Зрозуміло, що таку планку відображення сформулювати непросто. Цьому передував тривалий процес творчого самовдосконалення.

Перша книга митця «Молода трава» (1986) в художньому контексті восьмидесятих років представляла витончений

авторський ліризм з чіткою фактурою деталей. Дехто з письменників побоювався: чи зуміє автор ствердитись системно, розгорнутися у прозаїка. Потім роман «Любов завжди» – книга болісних рефлексій. Майже документальна хроніка про сімейне життя. Коли її читаєш, то з'являється відчуття, що автор сам боїться свого тексту. Бо все драматично до капілярних відчуттів. Але тут було головне – чітка сюжетність, точність нанативу і, власне, життєвий досвід, переломлений у художні конструкції. Лише через п'ятнадцять літ Володимир Селиванов (Буряк) видасть цей твір (2004). Як він скаже, «як документ часу, як пам'ять про наболіле», а сам працюватиме вже у зовсім іншій художній естетиці. Мовимо про «Трикнижжя», що було оприлюднене в 2001 році. Проте тут була інша стилістика. Деякі колеги-літератори говорили про автора, що він вдається до словесного штукарства. Справді, зрозуміти таку постмодерну творчу естетику було важко. Потрібно було бути готовим до цього. Постмодерністичне мислення передбачає експеримент, стилістичні зрізи, розфокусування життєвої фактури від мікро до макрооб'ємів та ще й із іронічною відстороненістю, часто філософським фарсом і, головне – з яскравою претензійністю до власної манери інтерпретації фікційної (уявної) картини світу. Цього у контексті реалістичного мислення і справді можна не зрозуміти. Письменник застосовував прийоми художньої умовності, сюрреалістичну поетику, епатаж і нетрадиційну (ненормативну) лексику. Ці художні шукання, насправді, були способом опанування смисловою та образною свободою, якої в українській літературі ще було замало, прагненням вибудувати наратив за допомогою нетрадиційних образів, змалювати сучасні гіркі реалії з несподіваного погляду.

Наступна книга – «Голосарій» (2004) – своєрідний художній словник голосів, звуків етносу. Відтак, за інтенцією автора, «Голосарій» – це чуттєве намисто звуків природи і серця на великій річці буття однієї людини, етносу, світу». Це вибране. Тут представлена поезія, проза, літературознавчі та наукові праці. Проза – фрагмент невідомого роману «Земля о(е)рогегша». Ми бачимо зовсім іншого митця, глибокого, смислового, асоціативного, спокійного.

Збірка поезій «Етнобузок» (2006) – смілива художня і

філософська поетична розвідка у синтезі з науковою структурою письма. Вона виявляється у чіткій системності представлення тексту, організованістю смислових акцентів. А синтез стилів найбільше виявився у створенні «Етнічного поетичного атласу» (Персональні образи світу, етносу і світи образів). Його перші розділи вже були представлення у «Голосарії». Шалений за концептуальністю задум, який під силу цілій науковій програмі дослідницького інституту. Оскільки Володимир Буряк-Селіванов – науковець, то він вдало реалізує свій задум. Привертають увагу рецепієнта розділи «Глосарій етнічних означень», «Родовий голосарій», «Портрети ближніх представників етносу» та інші. Тобто *MULTA PAUCIS* – це концептуально сконденсований наратив, доопрацьована версія, своєрідна переробка, точніше, – нова художня версія «Голосарія» нового часу. Архетипи, образи, психічні стани ліричного героя, автодієгетичного наратора, моделювання внутрішнього світу особи у книзі часто повторюються, але без жодного дублювання!

«Universum» (2009) – інша модель творчого підходу до моделювання картини світу. Своєрідність її в тому, що в ній наявне представлення не лише етнічних свідомісних кодів як систем, а й відчайдушна спроба вивірити їх у контексті так званої світової художньої свідомості. Звідси – і цикл «Персоналії», де українські творчі особистості чергуються зі світовими іменами. І це не формально. Всі персоналії разом загалом представляють загальну філософію буття: вивірення вартості життя і смерті, проблема людини і Бога, сутності мистецького буття.

Коли через ковилу років час стирає з обличчя воїна спомини – рідну матір із горщиком смислу, брата, що хмари зносить додому і в спеку зливає дощі, доню маленьку, яка сіє крізь решето дні-незабудки – все відточується на кінчику леза списа. Потім пружна тятива видихує спис через кордони, народи, століття, і ніхто вже не знає, що через майбутні ліси донька пектораллю сіє жито із горщика на канадському березі пам'яті. А на кінчику обрію дівчата співають про зелене намисто [Селіванов 2009: 28].

У двадцять років щоденники дівчини теж пахнуть дощовими петардами. Все тихе, зманіжене, оповите чутливою юністю тіла, срібнодзвонно просте, соковите, недоторканно зріле. І немає такого туману, дощу, недолугого літа, щоб забрати у пензля,

художниці світ заколисаних губ, трепіт каскадерських зіниць, втому непережитого, щоб сказати в майбутнє і вічне: «Завжди кохала й кохаю...», – записала Марія Башкірцева [Селіванов 2009: 34].

«Universum» ще цікавий і тим, що автор у ньому остаточно утверджує свої теоретичні концепти. Він ілюструє книгою, що фольклорне мислення – це не застигла матерія народної свідомості, це – субстанція, яка тонко переплавляється у нові форми мислення: художні, публіцистичні, наукові, соціальні, політичні. Фольклор для української свідомості – це мислима ідеологія існування. І тому проблема «розгерметизації» та «герметизація» свідомості етносу (терміни В.Д. Буряка), які досліджував науковець, мають у текстах книги «Universum» своє своєрідне інтелектуальне і художнє наповнення. Це теж експеримент, але дуже тонкий, який не зачіпає плазми художньої тканини твору, як такої, але водночас на рівні парадигми осмислення текст ілюструє чіткі моделі синтезу фольклорного і художнього, фольклорного і соціального. Це свідчить не лише про нові підходи в організації художнього тексту, але й про інтелектуальну планку творчої свідомості, зокрема.

«Над островами» (2010) – книга прози, де ми спостерігаємо еволюційну стилістику творчого самовираження – таки той же реалізм, але з накладанням космічності, бо герої часто потрапляють у явно нереалістичні ситуації. Часто це своєрідний «звіт» етнічної свідомості Землі чи землянина, який прямує кудись «Туди, де починається світ». І тоді реалістична окресленість сама по собі не потребує художнього документалізму, а навпаки, сприймається доволі фантастично і неоднозначно. «Ці острови, – як пише автор, – острови пам'яті, що десятиліттями не перетиналися. Виходила дивна історія. Іноді ті ж самі герої мандрували в інші сюжети. Десь схожі загальні концепції. Десь це простіше, десь глибше. Я спробував відновити зв'язок між мешканцями моїх прозових островів, але зв'язок виявився формальним: подібні герої, подібні сюжети, подібний я... Лише з верхньої точки зору видно (з висоти лету над островами), що світ цей, безперечно, єдиний, мова лише йде про еволюціонування, самовираження по життю і літературі. Від щоденникових констатацій до філософії проникнення в сутне».

Мені шкода, що творчість Володимира Селіванова (Буряка) ніби прикрита, не афішована, бо ми нині втратили систему

культурного зв'язку між регіонами, і часто визначальна художня продукція не доходить до метрополій. Хоч майже всі видання, які здійснив автор, мають відношення до Києва – це видавництва «Українські пропілеї», «Ярославів вал», «Український письменник». «Фенікс». Про дискурсивну практику письменника лише останнім часом з'явилися серйозні публікації у «Книжковому плюсі», «Літературній Україні», «Слові Просвіти», в газеті «День», в електронному виданні інформаційної агенції «Артвертеп», яка послідовно пропагувала автора.

Прислухаймось до Володимира Селіванова (Буряка): «Я лише спостерігаю за коловоротом-стилем. Тут головне ухилитися від удару, коли історію духовної культури крутить світ самовираження... Кожен митець підходить до того коловороту. Якщо надто захопився – закрутить. Будеш вічно крутити рябий чи сірий однотонний стиль. Хоч і бувають стилі-велети. Як цілий метод, напрямок, вид. Але то все народжується у людському безмежжі як нова парадигма бачення самого себе і світу. От потім і стають копачі до роботи, а коли заб'є вода, в чергу стають художники слова... Чи водночас вони є і тим, і іншим. Так хоч і важче, проте можна одразу – в класики...» [Universum 2009: 26]. Повторюю, ось звідки виникла книга «MULTA PAUCIS».

Всі образи, персонали, які представляє автор у цьому творі, можна поставити в будь-якому порядку. Кожен з них самодостатній і є викінченим концептом смислу. Ми довільно вибрали декілька з них. І у нас вийшла своя коротка версія картини сприйняття світу автора : *«Світ – прозора золота куля, понівечена цілунками вічності. Скіфи – зорі, розкидані в травах глухої безкінечності. Скіфські баби – мовчання вітру облич на дрютах тисячоліть. Амазонки – вихлюп вогню на пелюстках зігвалтованої ніжності. Мати степу – наречена вічності, що збирає духовне намисто. Запорожжя – завмерлий вулкан невмиваної долі. Діти – недолюблені фіалки забутих коханих дотиків. Шлюбна ніч – кульбаба, розколота надвоє. Архетина любов – шкіра мамонта, притиснута до коханих губ вічності. Вічність – спомин дитинства, пронизаний тисячами сумнівів. Баланс мертвого і живого – медовий глечик наповнений отрутою щастя».*

Використання професійного теоретичного фаху чітко відчутне у структурі поетичних кодових мініатюр. Перед нами –

ланцюг свідомісних перетворень (майже за Юнгом): архетип (несвідоме знання), архетипний образ (образ, що зафіксований свідомістю, але неусвідомлений), фольклорний образ (узагальнена стереотипна модель, але свідомісно акцентована) і, врешті, художній образ – узагальнена індивідуалізована образна модель інформації. При цьому автор пам'ятає, що його твір перш за все художній. Структура тексту, його головні концепти на другому плані: *«Дніпро (Бористен) – відлуння вічної блискавки на берегах мовчання. Хортиця – дівчина у калиновому вінку з однією сльозою у кошику примарного щастя. Наречена – хустка ласкавого усміху на веселці неймовірності. Весілля – вихор квітів половецьких танців, що розквітають раз у житті. Свіча – оболонка душі між мертвим і живим. Злість – рогате колесо правди. Хитрість – байдужий кидок серця через морок ночі. Модернізація – яйце істини, перекинуте голічерева до любові. Вічна любов – терпкість талії чарівних снів у пустелі постійних розлук».*

Навіть без систематизування образних архетипів у цьому прикладі ми помічаємо густо насичене асоціативне поле, що відлунює історичною сугестивністю матеріалу. Вічна блискавка, береги мовчання, дівчина у калиновому вінку, примарне щастя, хустка усміху, веселка неймовірності, квіти половецьких танців, оболонка душі, мертве і живе, колесо правди, морок ночі, яйце істини, пустеля розлук.

Архетипна й образна органічність виявляється не лише від засвоєння ментальної аури народу, а й від поетичної інтелектуальної та іронічної традиції української художньої свідомості. Тут потрібно сказати не лише про поетичний фольклор, якій зберіг у собі образний генетичний код народу, але й давню українську вертепну свідомість, про творчість Івана Котляревського. Його «Енеїда», епатуючи грецькою міфологією, дає чудові зразки етнічних типів давньої України. Це робиться у сконденсованій парадигмі зображення персонажів та й ще у іронічній та гумористичній стилістиці. За філософським змістом, Селіванов (Буряк) продовжує традиції поета, філософа Григорія Сковороди, раннього Павла Тичини, Богдана-Ігоря Антонича...

У сконденсованому форматі для зарубіжного читача ми не можемо представити все багатоголосся творчих концептів автора. Така концепція видання. Читачеві важко буде одразу увійти у

ментальну специфіку української образної свідомості, яке сформувало захисні творчі домінанти збереження національної художньої самобутності. Українська версія видання (повний формат) дає уяву про різностильного автора з глибоким менталітетним і філософським дискурсом. Але й у малому форматі у сконденсовано основні ексклюзиви українського художнього мислення.

Творчість Володимира Селіванова (Буряка) навіть у ексклюзивному варіанті чітко ілюструє живу сучасну творчу плазму художньої свідомості українського етносу, якій притаманна етнічна поетична флюїдність, архетипна джерельність, глибока філософічність.

Пропонуємо останні неоприлюднені твори Володимира Селіванова (Буряка)

**MULTA PAUCIS (БАГАТО В НЕБАГАТЬОХ СЛОВАХ
ЕТНІЧНІ ХУДОЖНІ ФРЕСКИ (Українська суб'єктивна
версія)**

1. Архетипи.

Світ – прозора золота куля, понівечена цілунками вічності.

Земля – матеріальна тінь крил вічного птаха над полотном всесвіту.

Кам'яна могила – закам'яніле серце воїна у ніч вічної розлуки.

Скіфи — зорі, розкидані в травах глухої безкінечності.

Сармати — виття місяця на вічне коло щастя.

Скіфські баби – мовчання вітру на обличчях тисячоліть.

Амазонки – вихлюп вогню на пелюстках згвалтованої ніжності.

Амазонське царство — розірвана квітка невипитої любові двох.

Спис амазонки – цілунок птаха з вогнем щастя вічного обладунку.

Кохання амазонки – невинність квітки, що загублена між порогами вічності.

Випалена грудь амазонки – золота пектораль невідчуті

ніжності.

Ніч амазонки без любові – розіп'ятий на стрілі, обгорілий у боях прутень.

Мужчина біля Амазонки – розчавлений лев забутих сумнівів.

2. Близні архетипи.

Степ – розпечена сковорода незбагненого, готова для дикого кохання.

Мати степу – наречена вічності, що збирає духовне намисто.

Дніпро (Бористен) – відлуння дикої блискавки на берегах мовчання.

Пороги – кам'яна бистрина сумніву на колючому дроті історії

Пороги – вічна зупинка думки (дії) без компромісу повернення.

Запорожжя – завмерлий вулкан невмиваної долі.

Хортиця – дівчина у калиновому вінку з однією сльозою у кошику примарного щастя.

Чайка (човен запорожців) – крик птаха кривавої мрії, який чути під Стамбулом.

Роксолана – маківка обрізаного щастя під час весільних танців помсти.

Запорозький козак – свист золотої стріли серед темної ночі історії.

Україна – веселка щастя на колючому дроті початку і кінця.

Європа – айсберг щасливих снів, який ніколи не тоне.

3. Рід.

Предки – суть орлиної висоти в очах нащадків.

Дід – розмах крил правди на духовному роздоріжжі.

Баба – сум'яття любові, настояної на травах дитинства.

Мати – коромисло доброти між річками любові.

Батько – жорстка фактура життєвої пристрасті між ланцюгами буднів.

Наречений – тополина завія на руках зрадливої мрії.

Наречена – хустка ласкавого усміху на веселці

неймовірності.

Діти – недолюблені фіалки забутих коханих дотиків.

Онуки – зерня маку, розкидані по сенсах буття.

Правнуки – шепіт вітру на нездійсненому поцілунку.

4. Життя.

Життя – колесо веселки на дзвонику щирості.

День народження – цвітіння маків на дорозі щастя.

Любов – падіння птаха у безодню невинності.

Весілля – вихор квітів половецьких танців, що розквітають раз у житті.

Шлюбна ніч – кульбаба, розколота надвоє.

Коровай – гарба бажань роду на всі вітри сумлінь.

Шлюбне життя – човен любові на кінчику холодного місяця.

Вагітність – дощ, що розцвів крізь тумани ніжності.

Народження – качина трісочка на виделочці спійманого щастя.

Смерть – чорний птах вибачення на недолюблених вітрах зустрічей.

Вічність – спомин дитинства, пронизаний тисячами сумлінь.

5. Найсуттєвіше.

Бог – сутність сутностей, випрасувана по смислу, на терезах буття.

Божественне – сяйво духовної світової теплоти на квіти серця.

Душа – дзвіночок щирості і божественної відкритості на дорогах випробувань.

Віра – сила просвітлення каменю душі у веселку щастя.

Символ віри – веселка суті, що знаходиться у аурі серця.

Триєдине – начала, що створюють залізну духовну квітку серця.

Сповідь – пісня душі, що відкрита усім вітрам духовної чистоти.

Покаяння – відведення леза сокири від квітів грішної душі.

Очищення – прозрінь весняної води у ніч негоди.

Прощення – зняття гріховного попелу зі склепіння вистражданої душі.

Вічне – безкінечний початок народження сутності.

Смертне – чорна троянда всесвіту, викинута на терези вічного.

Свіча – оболонка душі між мертвим і живим.

6. Стани. Дії.

Злість – рогате колесо правди.

Ненависть – солодка змія любові.

Радість – наречена серед луків дитинства.

Одухотвореність – спів ластівки на причілку сонця.

Покаяння – меч, вимазаний медом сумління.

Розчарування – обрив мелодії на павутинні смутку.

Байдужість – мокра ряднинка пустоти на очах болю.

Хитрість – байдужий кидок серця через морок ночі.

Оптимізм – запаморочення акули під час шаленого кохання.

Флегматичність – викид пелюсток відвертості у ніч розради.

Сльозливість – шепіт дощу по безкоштовному перламутровому полю.

Героїчне – цілунок сокири на сіні людського кохання.

Комічне – чумакове похмілля серед цнотливих зір історії.

7. Відчущання.

Перше відчуття тіла – щеміння кульбабки на устах незвіданого.

Перше тонення у річці – розпач риби перед проваллям світу.

Перше відчуття себе людиною – теплінь списа у леті невідомого бажання.

Вперше почутий симфонічний оркестр – бризки веселки на струни серця.

Вперше написаний вірш – німий плач дитини у гніздечку розкуйовдженого щастя.

Вперше побачене море (Чорне) – веселка тисяч криниць, викопаних одночасно.

Перший поцілунок – забуте шерхотіння пелюстки квітки на

вітрах недосяжного.

Перша сексуальна тривога – раптовий дощ у шибку забороненої цноти.

Перше гуляння з гармошкою – водоспад веселих зайчиків на плечах чоловічої квітки.

Перша шляпа, одягнена в юності – образ гнізда без орієнтирів щастя.

Перше володіння жінкою – засмучена жагуча бистрина невідомого початку і кінця.

Перше володіння жінкою – ніжно розстріляний бутон юного тіла серед білих троянд ночі.

Перша публікація в районній газеті – доторк кори вічного дерева до щоби майбутніх розлук з самим собою.

Перша видана книга – прорив водоспаду душі між людського зору.

Перше відчуття кордону (між державами) – квітка духовного кактусу, вивернута всередину.

Перше відчуття кордону (духовного) – шорсткість прірви серця з мотузкою рівноваги.

Перший прикол – сім вовків на сім рік з волошковим намистом, коли нема що поїсти, але є де присісти...

Перше відчуття цінності самого себе – запах розколеного теплого кавуна серед хуртовини душі.

8. Фактура.

Дотик – бистрина ниточки щастя на березі незайманих сумнівів.

Тіло мужчини – затемнення зірки Тол на межі розчахнутого яблука Ці.

Тіло жінки – пригорща коштовностей метеорита Ца на кінчику коханого несподіваного.

Найголовніше жінки – медовість вулкану з небезпекою проникнення в чоловіче сутнє.

Найголовніше чоловіка – кратеровий синдром квітки у ніч вічної спокути перед жінкою.

Непередаване жінки – золота шаль приголублення Когось в Щось.

Непередаване чоловіка – ласкаві виливи цунамі під тихий

спів ранішніх півнів.

Те, що між чоловіком і жінкою – троянда дотиків, загорнута у миттєвий плащ коханого забуття.

9. *Дальній екстер'єр.*

Сонце – розкудланий сонях примхливого настрою.

Місяць – зависання земної суті над прозорістю нічної істини.

Зорі – застигли колючі вишні на невидимому серці протиріч.

Хмари – ведмедики доброти на сніжному полі зустрічей.

Гора – мука оторопіння перед безоднею руху.

Ліс – забуга цнота сумлінь.

Озеро – ластівка щирого вибачення на віночку небесного щастя.

Ріка – розкрилля істини серед сумніву тривоги.

Море – прозорість сідниць на вічній бистрині мовчання.

Водоспад – сув'язь цілунків, розораних невпопад.

Снігопад – заморока тихого білого мовчання в нікуди.

Село – квіткове щастя нерозтраченого сонячного смутку.

Місто – залізні крила птаха над ущелиною сумлінь.

Печери (метафорична назва міста Дніпродзержинська, де народився) – затамований видих терпкого приземлення для усвідомлення Початку.

Рим – (передмістя Верхньодніпровська, звідки ходив до школи) – малинова гілочка на качиному непослуху мрій.

Вітряні Потоки (метафорична назва Дніпропетровська, де мешкав багато років) – зупинка вітрів безкінечності перед осмисленням сутності.

10. *Екстер'єр двору.*

Паркан – розірване сум'яття настрою.

Хвіртка – застереження вітру на колінах цноти.

Клямка до хвіртки – сопілка днів і ночей, настояна на вітрі спогадів.

Хата – епопея днів і ночей, пронизана зорями щастя і нещастя.

Сарай – мовчазний дирижабль угіх на припічку власної історії.

Колодязь – око всесвіту, нанизане на Землю.
 Відро – щебет вихлюпу душі на протуберанцях днів.
 Погріб – сховок часу, отруєний вічною тишею плинності.
 Стежка – ниточка зеленого настрою серед чебрецевого
 свавілля.

Спориш – зелене запаморочення суті на дотику обставин.
 Яблуня – лахмата долоня щастя з черв'яками буднів.
 Цвіт яблуні – фата нареченої на вітрі небачених чеснот.
 Чорнобривці – висівок душі, що переходить у настроєвий
 дощ споминів.

11. Людина

Серце – чітка згода вічного дихання квітки.
 Душа – прозрінь невимовного щастя серед туману
 раптовостей.

Очі – вихлюп ніжності на кульбабках цноти.
 Хребет – ящірка невгамованого щастя.
 Спина – поле болісливих сумнівів з озерами чистоти.
 Руки – гомін днів на дотик кам'яного щастя.
 Ноги – твердь бажання на вистояних склепіннях істини.
 Вуха – повітряні вулики для втечі від самого себе.
 Сідниці – недооране поле вчорашнього гусиного вирію.
 Орган кохання жінки – розчулена блискавка ласкавого
 розпачу.

Орган кохання чоловіка – заколисана твердь протистояння
 вогню і блискавки.

Сучасне кохання – розстріляні гуси над галявиною вічної
 цноти.

12. Інтимне.

Бажання – лопух, перевернутий ромашкою згоди.
 Поцілунок – поблиск далекої зорі у долонях щастя.
 Злиття – переполох тіл на одній уздечці тимчасового
 свавілля.

Зерня – небесна ласкава завірюха, настояна на молоці згоди.
 Пригортання – пелюсткове шепотіння вітру на бадилінці
 сокровенного.

Ніч любові – чарівний острах початку, що гойдається у

вічності.

День любові – чарівний ківшик раптового прояснення крику двох, що схований під ковдрою удаваної незайманості.

Любов завжди – чарівна казка безуму, що розквітає вічними трояндами.

Архетина любов – шкіра мамонта, притиснута до коханих губ жорстокого буття.

Солодкість – ласкаве жабування сміху і печалі, перебовтане невимовною ніжністю.

Солодка утіха – бескид повітряних крил над соняшниками земної любові.

Нетрадиційна любов – вогонь розстріляних уст з неперецідjenим попелом затамованої совісті.

13. Соціум.

Будинок маляти (в Печерах) – гніздо ластівки, приліплене на одній соломинці щастя. Дитбудинок – соняшникова заметіль вулика, зшита павутинками людської доброти. Школа – віночок примусового щастя з однією дірочкою духовної втечі від себе. Вулиця (Римська) – розкидані вулики невідомого щастя серед ластівочок райдуги.

Стадіон – пам'ять вічного кола у людській інтерпретації.

Друзі – тихі човники непоясненої душі, що припливають при першій вимозі болю.

Вороги – опіки від струму на серці чистоти.

Вчителі – маківки духовної квітки, що розсипаються на вітрах, коли учні дорослішають.

Завод – істинність металу і дерева, що передана через фактуру людського тіла.

Університет – скляна істина на геніальний виворіт особистості.

14. Близькі і непошкоджені профілі (імена умовні).

Волове око – сонце з горошинкою туману самотності. Сліпа материнка – стогін готельного ліжка у завірюху недоторканості. Сніг долоні – крик аеродрому на квасолині занедбаного щастя. Влада очей – стрімка горизонталь дерева на ранковому сонці свавільності. Мураха на ланцюгові – сонце, що заблукало у депо

ласкавих короткочасних сліз. Нічне сподівання – свавільна ящірка на ласкавих піщаних вітрах втрат. Юна брость – запрограмоване сум'яття квітки у човні необачних сполучень. Дитина річки – підмерзла ласкавість ненародженого лебединого щастя. Сизий туман – літак, що примерз до теплого листка давнього ризику. Рік помсти – крик плаха крізь тятину незабгненного забутого щебету. Забута лялечка – недоторкана галузка пташиного крику на кульбабці цноти. Шукання істини – стрімкість туману на лебединому крилі розкутості. Вічна лагода – шорсткість соломи і глини у поцілунку – кохання. Молода вода – недоконана амфора тіла, піднята з морських глибин. Запальне горобеня – цвіт любовного каменю, що не розквітнув шаленою жагою. Ласкаве урвище – поцілунок між Інь і Ян, настояних на вині невідповідностей. Літній курінь – просмолене дно човна, невикористане для людських утіх. Нектар обіймів – обірвана сув'язь мовчання на острасі недокоханого розтраченого тіла. Без імені – вдих і видих вічного під час простого земного кохання.

Ти – солодкість буття, що викинута у смертельній золотій упаковці. Тодимок – тихий дощ затуманеного тіла на терезах загубленого крику.

15. *Цивілізаційні тиски.*

Цивілізація – фата у тумані обізнаних протуберанців. Глобалізація – тріснутий глечик вчорашнього мовчання. Постмодернізм – поцілунок, затиснутий між дверима правди. Глобальне село – гора побитих нецілованих глечиків спокути. Модернізація – яйце істини, перекинуте голічерева до любові. Інтенсифікація – хвіртка сільської хати, що прокинулась у ставку рибою сподівань. Міфологічна законсервованість – сметана у глечику насолод у шлюбну ніч розваги. Континуум множинності – переоране зимове поле на ромашках індустріальної вічності. Свідомість всесвіту – дихання теплого кавуна на ляпасі всесвітніх протиріч.

16. *Сховане.*

Морок слів – забуття істини на списові вчорашніх насолод. Простріл очей – удаваність порятунку на човні, переповненому любов'ю. Раптова зустріч – оса на стегні незапрограмованої удачі.

Тривога – нестерпний доторк вудил долі до уст неможливого. Творчість – ящірка, тричі оживлена після випробовувань долі. Баланс мертвого і живого – медовий глечик, наповнений отрутою щастя. Склянка духовної кави – спомин, ідо сховався у куточку уст друга (подруги). Після хвороби – молоко, розлите на тілі юних споминів. Сховане – третя зашіпка серця на вітрі неможливого бажання. Несамовите – те, що поза людських очей народжене, поза всесвітом ціловане. Вічна любов – терпкість талії чарівних снів у пустелі постійних розлук. Те, що тримає – високе духовне склепіння з центральною сутністю усвідомлення самого себе. Кожен з нас – потонула амфора на дні океану розлук і відстаней, з ексклюзивним правом черпнути щастя з діжі любові безмежну кількість разів.

17. *Дальні персоналії.* Шота Руставелі – вічність попелу слів, що переплавлена серцем в істину. Чингізхан – істина, що омита кров'ю жертвності. Нестор-Літописець – сув'язь глини часу і пергаменту совісті на манівцях простоти. Мікеланджело – схована павутина страждань в аурі розлюбленого людського тіла. Роксолана – крик чайки над хвилею української історичної розпачі. Маруся Чурай – плач барвінку крізь веселку помсти. Богдан Хмельницький – золота пальмова віть, що засипана гарячими снігами історії. Іван Мазепа – вирване серце орла на поталу веселого плачу нації. Сталін – камінне різьблення блискавки в тумані історії. Микола Гоголь – Мала Ведмедиця, що скупана у всесвіті геніальності. Тарас Шевченко – степ думки, що розораний упродовж серця. Леся Українка – лісова наречена, що пливе у вічному озері болю без сподівання побачити лілію цноти. Шопен – чуттєве потрясіння метелика серед дня і ночі людства. Богдан-Ігор Антонич – спалах поетичного інтелекту на голодному полі національної істини. Джойс – місто сум'яття людських душ у колі художньої істини. Чюрльоніс – казка прозріння квітки на пензлику невимовного щастя. Чарльз Чаплін – поезія людського моста знедолених душ, що збудований через всесвіт. Марсель Пруст – зізнання в коханні квітки глоду серед пустелі самотності.

18. *Ближні персоналії.* Олександр Довженко – соняшник розстріляних сумнівів на берегах зачарованої Десни. Кос-Анатольський – дударик на тріснутій цноті нації. Сергій

Параджанов – філософія щастя осмислення буття, коли пісню ведуть на розстріл. Василь Биков – гіркий запах осколка на полі неторканої кулею душі. Інокентій Смоктуновський – крик духовного водоспаду через сцену серця. Богдан Ступка – розколотий духовний човен між стрілами людської рівноваги. Едіт Піаф – крик птаха, вирваний для поцілунку Вічної любові. Жак Жан-Жене – стегна крику любові, що розчахнуті у сузір'ї Троянди. Анна Ахматова – золота голка метафори, що схована у копиці сіна людського болю. Ніна Матвієнко – усміх дитини, що летить крізь вічний сон рідного етносу. Іван Драч – метафора ножа на тлі соняшника нації. Борис Олійник – істинність духовного кресала в степах етнічного вигнання. Ліна Костенко – квітка поетичної цноти, що вистояла на гірких травах історії. Я – забутий подорожній, що переносить через бурхливий гірський потік часу гілку зламанної квітучої вишні української культури.

В статье раскрывается художественный дискурс Владимира Селиванова (Буряка), характер его эстетических исканий, постоянное экспериментаторство со словом и образом, с его семантическим разнообразием. Его дискурсу свойственна неповторимая метафорика, интеллектуализм, философичность, умение фольклорную поэтику и мироприятие лирического героя переплавить в эстетическую многоизмеримость, а также сугестия, постмодерная игра со словом как непереходящей ценностью, провиденциализм, раскрывающий рецепиенту гуманистические горизонты.

Ключевые слова: постмодернизм, лирика, дискурс, эстетика, поэтика, фольклоризм, метафоричность, эксперимент, образ, художественный мир.

Володимир Працьовитий, проф. (Львів)

УДК 821 161.2 – 31

ББК 83.3 (4 Укр) 6 – 4

Драматургія веснівки «Цвітка дрібная» Маркіяна Шашкевича

У статті «Драматургія веснівки «Цвітка дрібная» Маркіяна Шашкевича» автор простежив, як письменник, використавши драматургічні принципи побудови поетичного тексту, в алегоричних